

การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ
โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา)

The Development of Strategy for School Management to
The Quality Schools Ban Dong Muang School

เกษร คำวิไล¹

Kaysorn Kumwiso¹

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2
School Director Ban Dong Muang Office of Udon Thani Primary Educational Service Area 2
Author for Correspondence: Email kesorn2509@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) โดยแบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) ศึกษาจากประชากรทั้งหมด จำนวน 42 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 25 คน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน 2) พัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) ด้วยการสนทนากลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เลือกแบบเจาะจง 3) ศึกษาผลการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) กลุ่มเป้าหมาย 27 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 25 คน และ 4) ประเมินประสิทธิภาพ และปรับปรุงแก้ไขกลยุทธ์ฯ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 25 คน เลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบประเมินฯ แบบทดสอบความรู้ก่อน - หลังพัฒนา และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีการจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนากลยุทธ์ฯ ผลศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ด้าน 33 ตัว ผลการประเมินความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ผลการพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนบ้านดง

วารสารวิชาการแสงอีสาน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

เมือง (ดงเมืองวิทยา) ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์หลัก 10 กลยุทธ์รอง และ 62 วิธีปฏิบัติ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) พบว่า คะแนนประเมินความรู้หลังการเข้าร่วมสูงกว่าคะแนนประเมินความรู้ก่อนการเข้าร่วมพัฒนามีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 4) ผลการประเมินประสิทธิภาพ พบว่า คะแนนประเมินระดับพฤติกรรมหลังการเข้าร่วมพัฒนาสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมพัฒนามีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และผลการประเมินระดับความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนากลยุทธ์, การบริหารสถานศึกษา, โรงเรียนคุณภาพ

Received:04/11/64 Revised:12/11/64 Accepted:14/12/64

Abstract

The research aimed to develop the strategies for School Management to The Quality Schools Ban Dong Muang School. This research consisting of 4 steps: Step 1 study the basics data: The Development of Strategy for School Management to The Quality Schools Ban Dong Muang School. There were 42 participants, consisting of two school administrators, 25 teachers, 15 school committees. Step 2 Develop the strategies for School Management to The Quality Schools Ban Dong Muang School. By focus group discussion with 9 experts by purposive sampling. Step 3 Implement The Strategy for School Management to The Quality Schools Ban Dong Muang School. The Strategy Implementation were 27 participants consisting of two school administrators, 25 teachers. Step 4 evaluate and improve the strategies by were 27 participants consisting of two school administrators, 25 teachers by purposive sampling. The research instrument was a questionnaire on current state and desirable conditions interview form, group discussion report form, tests and satisfaction questionnaire. This study employed arithmetic mean, standard deviation, PNI modified for ranking the desirable states for quantitative data and content analysis for qualitative data.

The results were as follows : 1) Study the basics data: The Development of Strategy for School Management to The Quality Schools Ban Dong Muang School. The results of a study of elements and indicators of school administration to quality schools consisted of 4 aspects, 33 indicators and The assessment results were at a high level. The results of the study of the current condition School administration to quality schools were at medium level. Desirable conditions for school administration to quality schools were at highest level. The needs are arranged in the following order:Administration and educational management, Curriculum and academic administration, Active Learning and The quality of the learner. 2) The Development of Strategy for School Management to The Quality Schools Ban Dong Muang School consisted of 5 main strategies, 10 secondary strategies and 62 practices. They were appropriate and the overall feasibility was at the highest level. 3) Implement The Strategy for School Management to The Quality Schools Ban Dong Muang School.

The result of mean score comparison analysis of participants after implementing the Strategy for School Management to The Quality Schools Ban Dong Muang School. was higher than before implementing the Strategy with statistical significance at .05 level. 4) Evaluation and improve the strategies. The behavior after the development was higher

วารสารวิชาการแสงอีสาน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

than before development the Strategy with statistical significance at .05 level. And The satisfaction analysis as a whole was at highest level.

Keyword: The Strategy Development, School Management, The Quality Schools

บทนำ

โรงเรียนคุณภาพนั้นเป็นเป้าหมายการพัฒนาของโรงเรียนให้มีศักยภาพและมีความพร้อมในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพเป็นต้นแบบและแบบอย่างของโรงเรียนอื่นที่เป็นรูปธรรมและทำหยาความสามารถของผู้บริหาร ความสำเร็จของการมีโรงเรียนคุณภาพจะช่วยลดและขจัดปัญหาวิกฤตทางการศึกษา เช่น คุณภาพสถานศึกษาที่แตกต่างกัน คุณภาพผู้เรียนที่มีมาตรฐานไม่เท่าเทียมกัน ผู้เรียนขาดกระบวนการเรียนรู้ที่จะพัฒนางานได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และความเหลื่อมล้ำในการเข้ารับบริการทางการศึกษา (อำรุง จันทวานิช, 2547) ดังที่ Fulston schools (2003) ได้เสนอรูปแบบสำหรับความเป็นเลิศของสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำ 2) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้เสีย 3) การวางแผนกลยุทธ์ 4) การวางแผนกระบวนการสนับสนุนการศึกษา 5) ทรัพยากรบุคคล 6) ผลการปฏิบัติงาน ซึ่งกระบวนการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยลดความซ้ำซ้อนของการปฏิบัติงานอันจะนำไปองค์กรสู่ความสำเร็จ (Pearce and Robinson, 2000)

องค์กรจะบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น การบริหารเชิงกลยุทธ์ เป็นวิธีการหนึ่ง ที่ช่วยให้องค์กรประสบความสำเร็จ เพราะกลยุทธ์ช่วยกำหนดทิศทางขององค์กร (Set Direction) ช่วยให้ผู้บริหารเกิดความเข้าใจต่อการเปลี่ยนแปลงและมีวิสัยทัศน์ต่ออนาคตทำให้สามารถกำหนดวัตถุประสงค์และทิศทาง การดำเนินงานเป็นรูปธรรม สร้างความสอดคล้องในการปฏิบัติ (Harmony) แนวคิดนี้ก่อให้เกิดวิสัยทัศน์และความเข้าใจร่วมกันในวัตถุประสงค์และแนวทางการดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้การจัดสรรทรัพยากร และการดำเนินงานเป็นเอกภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร สร้างความพร้อมให้แก่องค์กร (Provide Readiness) ช่วยให้ผู้บริหารและสมาชิกขององค์กรเกิดความเข้าใจในภาพรวมและศักยภาพของธุรกิจ ตลอดจนอิทธิพลของปัจจัยแวดล้อมที่มีต่อองค์การทำให้้องค์การมีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น สร้างประสิทธิภาพในการแข่งขัน (Improve Competitive Efficiency) การจัดการเชิงกลยุทธ์ช่วยให้สามารถจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินงานและเป้าหมาย อย่างเหมาะสมและใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (ณัฐพันธุ์ เขจรนันท์, 2549) กระบวนการกำหนดกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา เริ่มตั้งแต่กระบวนการ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และการกำหนดกลยุทธ์และวิธีปฏิบัติ (พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์, 2552; Koontz and Weihrich, 1990; Fidler, B., 2002; Wheelen and Hunger, 2012) ช่วยให้้องค์การมีกรอบและทิศทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการคิดอย่างเป็นระบบ มีมุมมองที่ครอบคลุมทุกด้าน สามารถประยุกต์ใช้ในการบริหารเพื่อมุ่งไปสู่โรงเรียนคุณภาพได้อย่างเป็นรูปธรรม

อย่างไรก็ตามผลการพัฒนาโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า ประเทศไทยประสบความสำเร็จในหลายด้าน และมีอีกหลายด้านยังเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการพัฒนา โดยเฉพาะด้านคุณภาพการศึกษายังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ ดูจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมากและต่ำกว่าหลายประเทศในแถบเอเชีย ประเด็นคุณธรรม จริยธรรมของเด็กและเยาวชนยังต้องมีการพัฒนาเพิ่มขึ้น คุณภาพของกำลังแรงงานยังไม่ตรงกับความต้องการของตลาดงาน ด้านโอกาสทาง

วารสารวิชาการ แสงอีสาน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

การศึกษา ถึงแม้ว่ารัฐมีนโยบายส่งเสริมสนับสนุนโอกาสทางการศึกษาค่อนข้างมาก ส่งผลให้ประชากรมีโอกาสได้รับการศึกษาสูงขึ้น แต่ยังไม่ครบทุกคนและมีปัญหาการออกกลางคัน ด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการเป็นปัญหาเชิงโครงสร้างและระบบการจัดการที่ต้องได้รับการปรับปรุง โดยเฉพาะการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเพิ่มคุณภาพการศึกษาและลดภาระงบประมาณ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดและสนับสนุนการศึกษาให้มีคุณภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ให้ผู้เรียนมีความรู้และคุณธรรม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ตามมาตรฐานการศึกษา และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรกำหนด อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น แต่ในการดำเนินการดังกล่าว ยังต้องได้รับการพัฒนาให้เกิดประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็น ด้านคุณภาพผู้เรียน ที่ยังมีผลการประเมินระดับชาติยังไม่ผ่านทุกวิชา ด้านวิชาการ ต้องได้รับการพัฒนาด้านหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น ด้านการบริหารจัดการ ที่ต้องนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้ดำเนินการไปแล้วแต่ยังไม่ประสบผลสำเร็จเชิงประจักษ์จึงต้องยกระดับการดำเนินการเพื่อพัฒนาสู่โรงเรียนที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา (โรงเรียนบ้านดงเมือง, 2561)

จากปัญหาและความสำคัญของปัญหาการบริหารสถานศึกษา ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยการพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) และนำผลการวิจัยที่ได้มาพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของการพัฒนา กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) ในด้าน
 - 1.1 องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ
 - 1.2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา)
 - 1.3 สภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา)
2. เพื่อสร้างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา)
3. เพื่อทดลองใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา)

4. เพื่อประเมินประสิทธิภาพกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา)

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ

ตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบและตัวบ่งชี้องค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตอนที่ 3 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา)

ศึกษาจากประชากรทั้งหมดของโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 25 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน รวม 42 คน

ตอนที่ 4 ศึกษาสภาพแวดล้อมโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา)

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูหัวหน้าระดับประถมศึกษา ครูหัวหน้าระดับมัธยมศึกษา และตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) รวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบและพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ยกร่างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา)

ตอนที่ 2 ตรวจสอบยืนยันร่างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา)

วารสารวิชาการแสงอีสาน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนที่ 3 นำกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) ไปใช้

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) จำนวน 27 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินประสิทธิภาพและปรับปรุงแก้ไข กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินผลระดับพฤติกรรมการพัฒนาตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา)

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) จำนวน 27 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (ที่ได้รับการพัฒนาตามกลยุทธ์ฯ)

ตอนที่ 2 ประเมินผลความพึงพอใจการพัฒนาตามกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา)

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) จำนวน 27 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (ที่ได้รับการพัฒนาตามกลยุทธ์ฯ)

ตอนที่ 3 ปรับปรุงแก้ไขร่างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถามเพื่อประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 0.80 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.92 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.55-0.88

2.2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 0.80 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน เท่ากับ 0.97 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ 0.98 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.56-0.88

2.3 แบบสัมภาษณ์ ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 0.80-1.00

2.4 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 0.80-1.00

2.5 แบบสอบถามเพื่อประเมินกลยุทธ์ฯ แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 0.80-1.00 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความเหมาะสม เท่ากับ 0.96 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความเป็นไปได้ เท่ากับ 0.98 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-Total Correlations) อยู่ระหว่าง 0.56-0.88

2.6 แบบสอบถามเพื่อประเมินคู่มือกลยุทธ์ฯ แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 0.80-1.00 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความเหมาะสม เท่ากับ 0.96 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความเป็นไปได้ เท่ากับ 0.98 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-Total Correlations) อยู่ระหว่าง 0.56-0.89

2.7 แบบสอบถามเพื่อประเมินระดับพฤติกรรมก่อนการพัฒนาแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 0.80-1.00 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-Total Correlations) อยู่ระหว่าง 0.58-0.89

2.8 แบบสอบถามเพื่อประเมินระดับพฤติกรรมแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) เท่ากับ 0.80-1.00 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item-Total Correlations) อยู่ระหว่าง 0.58-0.89

3. การรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา)

1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555), สำนักทดสอบทางการศึกษา (2560), สำนักทดสอบทางการศึกษา(2561), Aletta Grisay and Lars Mahlek (1991), Hoy & Miskel (2001) ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ 3) ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา และ 4) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามถึงผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูและคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) โดยผู้วิจัยนำส่งด้วยตนเอง จำนวน 42 ฉบับ ประชากรส่งแบบสอบถามคืน โดยการติดตามของผู้วิจัย จำนวน 42 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบและพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) ตามแนวคิดกระบวนการกำหนดกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา พงษ์ทิ ศิริบรรณพิทักษ์ (2552), Koontz and Weihrich (1990), Fidler,B. (2002) และ Wheelen and Hunger (2012) ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก 2) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และ 3) การกำหนดกลยุทธ์และวิธีปฏิบัติ

1) ศึกษาสภาพแวดล้อมโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) เพื่อวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และภาวะคุกคาม โดยการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครูหัวหน้าระดับก่อน

วารสารวิชาการ แสงอีสาน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ประณตศึกษา ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา และตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) รวม จำนวน 5 คน

2) ยกร่างกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา)

3) ตรวจสอบยืนยันและประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) ด้วยการสนทนากลุ่ม (focus group discussion)

4) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของคู่มือกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา)

ขั้นตอนที่ 3 นำกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพโรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) ไปใช้ ด้วยการประชุมเชิงปฏิบัติการ 3 วัน และบูรณาการกับการปฏิบัติงานในสถานศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ระยะเวลา 1 ปีการศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินประสิทธิภาพและปรับปรุงแก้ไข กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) ด้วยการประเมินพฤติกรรมตามกลยุทธ์และสอบถามความพึงพอใจหลังจากการใช้กลยุทธ์ฯ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการพรรณนาวิเคราะห์

ผลการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนากลยุทธ์ฯ ผลศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ด้าน 33 ตัว ผลการประเมินความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ ด้านคุณภาพผู้เรียน

2. ผลการพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์หลัก 10 กลยุทธ์รอง และ 62 วิธีปฏิบัติ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) พบว่า คะแนนประเมินความรู้หลังการเข้าร่วมสูงกว่าคะแนนประเมินความรู้ก่อนการเข้าร่วมพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

4. ผลการประเมินประสิทธิภาพ พบว่า คะแนนประเมินระดับพฤติกรรมหลังการเข้าร่วมพัฒนาสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ทุกคน และผลการประเมินระดับความพึงพอใจ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) ผลศึกษาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ด้าน 33 ตัว ผลการประเมินความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ ด้านคุณภาพผู้เรียน เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ อีกทั้งนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ที่ได้ไปผ่านความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษาโดยเฉพาะ และการประเมินความเหมาะสม ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) และสำนักทดสอบทางการศึกษา (2560) ได้ให้เสนอกรอบการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ ไว้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) คุณภาพนักเรียน 2) การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ 3) การบริหารและการจัดการศึกษา 4) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ Sergioanni (1991) ได้ชี้ให้เห็นว่าโรงเรียนที่ดีมีคุณภาพทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและถูกแจ่มสำคัญที่ไขไปสู่การเป็นโรงเรียนที่ดีมีคุณภาพนั้น คือ คุณภาพการบริหารโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของนนุช สุระเสน (2561) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ด้านคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และด้านการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิตยา เทพอรุณรัตน์ (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบที่มีระดับการปฏิบัติที่พึงประสงค์สูงสุดคือ รูปแบบเพื่อนร่วมงานและรูปแบบเน้นวัฒนธรรม มีการปฏิบัติที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์หลัก 10 กลยุทธ์รอง และ 62 วิธีปฏิบัติ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ถูกต้องชัดเจนสามารถนำมากำหนดกลยุทธ์ได้อย่างถูกต้องตามหลักทฤษฎีและสามารถอธิบายเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษาตามกระบวนการกำหนดกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษา พงษ์ฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์ (2552), Koontz and Weihrich (1990), Fidler, B. (2002) และ

วารสารวิชาการแสงอีสาน

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

Wheelen and Hunger (2012) ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก 2) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และ 3) การกำหนดกลยุทธ์และวิธีปฏิบัติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศพร ปุ่มสีดา (2559) ได้วิจัยเรื่อง การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา งานวิจัยครั้งนี้ ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา มี 4 กลยุทธ์หลัก 8 กลยุทธ์รอง 34 วิธีดำเนินการ และสอดคล้องกับนางนุช สุระเสน (2561) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 5 กลยุทธ์

3. ผลการใช้กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) พบว่า คะแนนประเมินความรู้หลังการเข้าร่วมสูงกว่าคะแนนประเมินความรู้ก่อนการเข้าร่วมพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพมากำหนดกลยุทธ์ และเชิญคณะวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษาเป็นอย่างดีมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการจึงทำให้มีความรู้ความเข้าใจในระดับที่น่าพึงพอใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของสมล ชุมทอง (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กเพื่อ เป็นสถานศึกษาในการขอรับรางวัลพระราชทาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระดับกลุ่มจังหวัดที่ 3 พบว่า การประเมินรูปแบบ วินุลาต เจริญชัย (2562) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการองค์การสมรรถนะสูงเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด พบว่า ค่าเฉลี่ยหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4. ผลการประเมินประสิทธิภาพ พบว่า คะแนนประเมินระดับพฤติกรรมหลังการเข้าร่วมพัฒนาสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และ ผลการประเมินระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารตำรางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และศึกษาสภาพแวดล้อมจากสัมภาษณ์ แล้วนำมากำหนดกลยุทธ์ มีแนวปฏิบัติที่สามารถปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงทำให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรในโรงเรียนมีระดับพฤติกรรมหลังการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของวินุลาต เจริญชัย (2562) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการองค์การสมรรถนะสูงเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผลการวิจัยพบว่า การนำรูปแบบการบริหารจัดการองค์การสมรรถนะสูงเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดไปใช้ พบว่า ก่อนการนำรูปแบบการบริหารจัดการองค์การสมรรถนะสูงเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดไปใช้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนหลังการนำรูปแบบการบริหารจัดการองค์การสมรรถนะสูงเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดไปใช้อยู่ในระดับมาก และความพึงพอใจการนำรูปแบบไปใช้อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับนางนุช สุระเสน (2561) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) พบว่า ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อนำมาจัดลำดับความ ต้องการจำเป็นปรากฏว่ามีความต้องการจำเป็นอยู่อันดับ 1 แสดงให้เห็นว่า กระบวนการบริหารเป็นสิ่งสำคัญที่ จะช่วยพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้บรรลุผลได้ ดังนั้น ผู้บริหารในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ควรมีการกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนนโยบายการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพอย่างเป็น รูปธรรม

บรรณานุกรม

- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์. (2549). กลยุทธ์การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาองค์กร. กรุงเทพฯ : เอ็กสเปอร์เน็ท.
- ทศพร ปุมสีดา. (2559). การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- นงนุช สุระเสน. (2561). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- นิตยา เทพอรุณรัตน์. (2557). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์.จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พฤทธิ์ ศิริบรรณพิทักษ์. (2552). แนวคิดและหลักการจัดทำแผนกลยุทธ์ การบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อโลกใบเล็ก. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- โรงเรียนบ้านดงเมือง. (2561). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR.) โรงเรียนบ้านดงเมือง (ดงเมืองวิทยา) ปีการศึกษา 2560. อุดรธานี: โรงเรียนบ้านดงเมือง.
- วินุลาศ เจริญชัย. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการองค์การสมรรถนะสูงเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด. วิทยานิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). แนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน มาตรฐานสากล. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579. กรุงเทพฯ:บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.

วารสารวิชาการแสงอีสาน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2560). **คู่มือการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานระดับ ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สมล ชุมทอง. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กเพื่อ เป็นสถานศึกษาใน การขอรับรางวัลพระราชทาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระดับกลุ่มจังหวัดที่ 3. **วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว**, 9(2), 207-219.

อรุณ จันทวานิช. (2547). **แนวทางการบริหารและการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

Fidler Brian. (2002). **Strategic Management for School Development**. London: Chapman Publishing.

Fulston.School.(2003).**Excellence.model**.Accessed.May.19.2018.from.<http://www.fulstonschools.org.dept/prodev/leadership/model.shtm>.

Koontz, H., & Weihrich, H. (1990). **Essentials of Management**. New York: McGraw-Hill.

Pearce, J.A & Robinson, R.B. (2000). **Strategic management**. NJ : McGraw-Hill.

Sergiovanni, J. (1991). **The principal ship: A reflective practice perspective**. Boston: Allyn and Bacon.

Taro Yamane. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis.3rdEd**.New York: Harper and Row.

Wheelen, T. L., & Hunger, J. D. (2012). **Strategic Management and Business Policy**. Toward Global Sustainability: Pearson Prentice Hall.